

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပှၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒုသဝီပှၤ

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်

လါအ့ၣ်ဖျါ ၅သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 24-1-D1

ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်- SAC အသးဘၣ်ထွဲတဖၣ် ထၢဆူၣ်သဝီဖိသးအယံ ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်ကမ့ၢ်လၢသဝီဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဖဲ လၢကဆီကီၢ်ဆၣ် (လါဒဲးဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ် တုၤ လါမးရး ၂၀၂၄နံၣ်)

တၢ်ပာ်ဖျါအဖုၣ်တဘျးအံၤ ပာ်ဖျါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်အသးဖဲ လၢကဆီကီၢ်ဆၣ်, ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ်, ပှၤယုာ်ဒီးတၢ်ထၢဆူၣ်ဆူၣ်
သးလၢသဝီဖိအကျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဘၣ်ဃးတၢ်ထၢဆူၣ်ဆူၣ်သးအံၤစးထီၣ်အသးဖဲ လါဒဲးဘၣ် ၂၀၂၃နံၣ် ဒီး မၤဒဲး
အသးတုၤတၢ်ရၢၣ်လီၤလံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျးအံၤ တၢ်ဆၢကတီၢ်ခဲကနီၣ်အံၤ, လါအ့ၣ်ဖျါ ၂၀၂၄နံၣ် န့ၣ်လီၤ. ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါ
ကီၣ်ကးကရၢ (SAC) ဒီး SAC အသးဘၣ်ထွဲ ကမျါသး (ပြည်သူ့စစ် - ကမျါလၢအဖီၣ်တၢ်စုကဝဲၤ ဒီး မၤသကိးတၢ်ဒီး
ပယီၤသး) ဖဲ က---သဝီ, ခ---ကရူၢ်, လၢကဆီကီၢ်ဆၣ် တဖၣ်မၤနီၣ်ဆူၣ်ဝဲပှၤသဝီဖိတဖၣ်လၢကန့ၣ်လီၤကဲ ကမျါသးန့ၣ်လီၤ.
သဝီဖိလၢအအိၣ်ဖဲ က---သဝီတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးအဝဲသ့ၣ်လၢ မ့ၢ်တန့ၣ်လီၤကဲကမျါသးဘၣ်န့ၣ်တၢ်ကနီၣ်ဟးထီၣ်
အဝဲသ့ၣ်လၢသဝီပှၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ SAC ဒီး ကမျါသးသ့ၣ်တဖၣ် မၤနီၣ်ဆူၣ်ပှၤသဝီဖိ တန့ၣ် (၇) ဂၤ လၢကအိၣ်ခိး
တၢ်သမံသမိတြၢ် ဖဲပယီၤသးအိၣ်အလီၢ် ဖဲ က---သဝီ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးတခါအံၤဒုးကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်ဂ့ၢ်ကီ
ဒီး တၢ်လီၤဘၣ်ယိာ်လၢ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီး သဝီဖိအါဒဲးအါဂၤဘၣ်ယုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဝဲန့ၣ်လီၤ. ¹

ဖဲ က---သဝီ, ခ---ကရူၢ်, လၢကဆီကီၢ်ဆၣ်, ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ ထံကီၢ်တၢ်ပာ်ဖျါကီၣ်ကးကရၢ (SAC) ဒီး ကမျါသး
လၢအမၤသကိးတၢ်ဒီး SAC တဖၣ်ကျဲးစးမၤဆူၣ်ဝဲပှၤသဝီဖိတဖၣ်လၢကန့ၣ်လီၤကဲသးန့ၣ်လီၤ. ကမျါသး သးခိၣ် စီၤနီၣ်ကလု
ဒီး စီၤကွဲး သ့ၣ်တဖၣ်မၤနီၣ်ဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢကန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဒီးကမျါသးန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး
စ့ၢ်ကိးအဝဲ သ့ၣ်လၢအမ့ၢ်တန့ၣ်လီၤကဲကမျါသးဘၣ်န့ၣ်တၢ်ကနီၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်အိၣ်လၢသဝီပှၤန့ၣ်လီၤ. ကမျါသးတဖုအံၤ
ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ် ထီၣ်အိၣ် ဖဲက---သဝီပှၤ ဖဲလါယုၤ ၂၀၂၃နံၣ် န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ ကမျါသးလၢ က---သဝီတဖၣ်

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျးအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဖဲ လါယုၤအါရံၤ, ၂၀၂၄ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢ လီၢ်ကဝီ
ပှၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲ ဘျး-ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၣ် လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်
ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီပှၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤတုၤဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲး လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအိၣ်
လၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢတၢ်ကွဲးရဲပုးအါထီၣ်အိၣ် ဖဲပနီၣ်ကဝီအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျါန့ၣ်လီၤ.

မၤသကိးတၢ် ဒီးကမုၢ်သုးလၢ ဂ---သဝီ လၢအအိၣ်ဘူးလိာ်သးန့ၣ်လီၤ. ဖဲဘၣ်တၢ်ထၢကမုၢ်သုးခိၣ်ထံးခါန့ၣ်သဝီဖိလၢ က--- သဝီတဖၣ် တသးလီၤပလိာ် ဒီးတဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲဘၣ်ပးတၢ်ထၢသုးတခါအံၤဘၣ်အဃိ ပုၤထၢသုးအံၤတန့ၢ်ညီညီဘၣ်န့ၣ် လီၤ. ပုၤသဝီဖိဖဲ က---သဝီလၢအသးအိၣ်န့ၣ်လီၤကဲကမုၢ်သုးအံၤအိၣ်ဒၣ်ထဲ ၁၀ ဂၤ ဧၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်ပုၤသဝီဖိလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ကမုၢ်သုး စ့ၤဝဲအသိးပုၤလၢကန့ၣ်လီၤကဲကမုၢ်သုးန့ၣ်အိၣ်စ့ၤဝဲဒၣ်အဃိ ကမုၢ်သုးတဖၣ်စးထီၣ်ထၢန့ၢ်ဆူၣ်သုးန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ထၢန့ၢ်ဆူၣ်သုးဖဲ က---သဝီ တခါအံၤအဖိခိၣ်, ကညီၣ်ဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) အသုးရၣ်ခိၣ် လၢတၢ်တ သုၣ်ညါအမံၤဘၣ်တဂၤ ဆုၤထီၣ်ဝဲလံာ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤဆူ က---သဝီ လၢကမုၢ်သုးတဖၣ်အအိၣ် ဒ်သိးအသုတမၤန့ၢ်ဆူၣ် ပုၤသဝီဖိတဖၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်စုကဝဲတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အံၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤအဖိခိၣ်လၢကမုၢ်သုးအသုးခိၣ် လၢအမံၤမုၢ် စီၤနီၣ်ကလုာ်တဂၤန့ၣ် ဃုထီၣ်ဝဲအခွဲးလၢ SAC ကဒုးအိၣ်အီၤဒီးအပုၤကမုၢ်သုးတဖၣ်ဖဲ က---သဝီပုၤန့ၣ်လီၤ. SAC အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အတၢ်ဃုထီၣ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤဃုာ်အီၤဒီးကျိ (၇) ခိၣ် လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်အသုးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ [ဖဲ လါဒါစဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်]. စီၤနီၣ်ကလုာ်အိၣ်ဒီးဒၣ်ဖဲ က---သဝီပုၤဃုာ်ဒီးအပုၤသုးဖိတဖၣ်ဖဲဆၢကတီၢ်အခဲအံၤ [လါအ့ၢ်ဖြၢၣ် ၂၀၂၄နံၣ်] န့ၣ်လီၤ.

လါဒါစဲဘၣ် ၂၀၂၃နံၣ် ဒီတလါန့ၣ်, SAC သုးတဖၣ် ဟဲအိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ က---သဝီ, ဒီး မၤဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ်ခိးန့ၢ်အီၤက့ တနွံ (၇) ဂၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်သုးကလၢတၢ်န့ၣ်လီၤကျဲတၢ်သမံသမိးတြၢၤန့ၣ်လီၤ. SAC သုးတဖၣ်ပျံၤဝဲလၢကဘၣ်တၢ်ဟဲထီၣ်ဒါအီၤ လၢအဒုၣ်ဒါသုးတဖၣ်အဃိအဝဲသ့ၣ်သုဝဲပုၤသဝီဖိဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဒီသဒါလီၤအနီၢ်ကစၢ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီဖိလၢ က---သဝီ လၢအဃုာ်အိၣ်ကမ့ၢ်လၢတၢ်ဟးဆွဲးတၢ်ထၢသုးတဂၤအံၤ စံးဘၣ်ဝဲ KHRG လၢ “ယတူၢ်လိာ်လၢကကဲက မုၢ်သုးတဘျီဘၣ်. ဘၣ်မနုၤဃိလဲၣ်န့ၣ် SAC တဖၣ်မုၢ်အိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲသဝီပုၤ ဒီး ကမုၢ်တၢ်ဒီသဒါသုး (PDF) သုးတဖၣ် မုၢ်ဟဲခးတၢ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်လၢအလီၤပျံၤဒိၣ်မးလီၤ. မုၢ်သုးန့ၣ်ယအဲၣ်ဒီးလၢပုၤသဝီဖိလၢအန့ၣ်လီၤကဲ ကမုၢ်သုး(လၢအ မၤသကိးတၢ် ဒီးပယီၤသုးတဖၣ်) ကက့ၤဟ့ၣ်လီၤက့ၤအကျိ ဆူကမုၢ်သုးအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒၣ်မုၢ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ်လၢသဝီပုၤလီၤ. ယတအဲၣ်ဒီးစ့ၤကိးလၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤသကိးတၢ်ဒီး SAC ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ ယတဲတဘျီဘၣ် ခီဖျိလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်စုကဝဲအဃိမိၤ. [...] တၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးဒု... [မုၢ်ဒ်သိးတၢ်အိၣ်သးကဂ့ၤထီၣ်က့ၤ] အဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဟးထီၣ်က့ၤလၢ ကမုၢ်သုးဒု ကဂ့ၤန့ၣ်. ဘၣ်ဆၣ် SAC တဲပျံၤတဲဖုးပုၤလၢပအိၣ်လၢသဝီပုၤတန့ၢ်ဘၣ်ပမ့ၢ်တကဲကမုၢ်သုးဘၣ်န့ၣ်.”

ဖဲလါမးရူး ၂၀၂၄နံၣ် အပူၤအံၤ, SAC ဆုၤအါထီၣ်ဝဲအသုးလၢ က---သဝီအပူၤ ဒီး ဆီလီၤဝဲအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၤဖဲသဝီပုၤအ ဃိ သဝီဖိလၢဟးဃုာ်အိၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ်ဟဲက့ၤလၢသဝီပုၤတဘျီလၢကဲဘၣ်. သဝီဖိတနီၤဃုာ်ဆူထံခံ, တနီၤလၢအစံာ်ဒဲ, တနီၤဆူ ထံဆၢကီၢ်ဆၢ ဒီး တနီၤဃုာ်ခိးဃိဆူယိၤကီၢ်တခါပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိအါဒ်အါဂၤဃုာ်ပာ်စၢၤဝဲတချူးလၢ SAC ဆုၤအါထီၣ်အသုး ဒ်ဘၣ်အခါလံ, ဒီးစးထီၣ်လၢတၢ်ထၢန့ၢ်ဆူသုးကဲထီၣ်သးအခါလံလဲ, ဘၣ်ဆၣ်ပုၤလၢအဃုာ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဘူးဒီးအသဝီတဖၣ် ဟဲက့ၤဆူအဟံၣ်ဖဲမုၢ်ဆါဒိအဆၢတတီၢ်ဒီး ဖဲမုၢ်နုၤဒိအဆၢကတီၢ်က့ၤဝဲဆူအတၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖျၢၣ်ကိာ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမုၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျီတဖုလၢ အၢၣ်လီၤ မၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၤထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကပာ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပုၤ ကမုၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဘၣ်ဘိ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နဃုထီၣ်သ့ၣ်ညါပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrgh.org အပူၤ သုဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.